

Kishíró TORDASI

1996. augusztus

ÖNKORMÁNYZATI LAP

VI. évfolyam 4. szám

IN MEMORIAM AUGUSZTUS 20-A

Mit ünneplünk augusztus 20-án?

A nagy országos felhajtások ideje, az egyház ünnepe, vagy az államé, vagy netán a polgáré? Mire gondolsz, amikor meghallod: augusztus 20-a? Kire? Szent Istvánra, Adalbertre, Gézára...talán Vazulra? Keresztyén lett Magyarország, vagy azóta se? Vagy talán a „panem et circenses” (kenyeret és cirkuszt) ősi római „bölcességének” mai változata? Várod? Ha igen, miért? Mert itt lesz a Vikidál, vagy a Varga Miki? Gond van bőven... Az ünnep a gondúzés eszköze? Őseinkre gondolok, akik azért emeltek sírhantot, mert ott fogyasztották el – mint egy asztalról – a toros lakomát...

Valami elkezdődött 896-ban; a tudósok véleménye megoszlik, és azoké dominál most is (sajnos), akik már onnantól kezdve szerencsétlennek mondják nemzetünket... a politikai döntésekben és a gazdasági formák megválasztásában... és ez az érzés erősödik ifjainkban, „valaki” erre neveli őket, vagy talán mi magunk? Sírd ki magad, én azt mondom, de aztán gyerünk... megbocsátás után nincs harag... vagy még nem tudtál

idáig eljutni... és az mire jó?! Ma már nem az a kérdés, hogy mi volt, hanem hogy mi lesz... Az a feladat, hogy elfojtsuk az elégedetlenséget, vagy az, hogy feloldjuk a konfliktushelyzetet?

Lehet, hogy sokszor elbukott ez a nép, de ragyogott a nap is közöttünk. Gondolj István hitére, Mátyás igazságára, Petőfi lelkesedésére és a ma közönyére! Mindig volt aki, megfogalmazza: „itt a helyed”, „itt a dolgod”, „rajtad áll, milyen lesz ez az ország”...így van ez ma is, és ez sohasem volt utópia – még ha sokan szeretnék is azzá tenni.

Egy ország attól szerencsétlen, hogy annak mondják a polgárai... Ne hagyd magad manipulálni, mert nem marad kedved alkotni... A sajnálat kevés a küzdelemhez, több kell, szeretet abból is a dacos fajta. Azértis-szeretet, annak ellenére is, hogy minden erő megmozdul, hogy ez kivesszen ebből a nemzetből...

Augusztus 20-a nemzeti ünnep, és van is mit ünnepelni. Nem a múltban, nem is ereklyéiben, hanem reménységében!

Fűke Szabolcs

Dér Győző

Az én családfám

Büszke vagyok rá,
hogy az én családfám
az a szép magyar völgy,
mely az ország közepén áll,
ahol találkozik a Duna- és
Tisza-völgy.

Gyökerei láthatatlan kapaszkodnak
az Alpoktól az Alföldön, át a
Kárpátoknál.

Törzse bár sebekkel teli,
de büszkén és egyenesen áll.

Ágai bátran szétterülnek
a gyökereken is túl, keserű konokon,
lombja, tizenötmillió levél,
egy-egyik mind a rokonom.
Bár leveleit kívülről vihar tépi,
belülről hernyók fúrják, rágják,
most már nem csak titokban,
de nedveit nyíltan is szívják.
A fa mégis él és zöldell,
együtt él, lélegzik
ágakkal, törzssel, gyökérrel és
földdel.

Én vagyok a sok levél között,
Őseim nemzetek – én is utódokat,
így élünk itt ezerszáz éve együtt,
közös erővel álljuk a viharokat.
Hogyha majd egyszer elfáradva
hervadtan lehullok a földre,
remélve tekintek a felfelé,
mert tudom, hogy itt maradok örökre,
mert magamat emésztve
foggal és körömmel kapaszkodok
szülőföldembe és a tápláló gyökérbe.
A hajszálerék nedveivel
küzök majd mindig felfelé,
táplálva a gyökert és a törzset,
reménnyel zöldre festeni újra
a fáradni látszó leveleket.
Egyesülve ősökkel és
leszármazottakkal
így újra tovább élek,
mert az én magyar családfám
velem egy test és egy lélek.

Augusztus 20,

I. István, a szent

Szentek azok az emberek, akik életükben jót cselekedtek és másoknak példát mutattak, ezért a katolikus egyház haláluk után őket szentté avatta. A szentek felemelt földi maradványait ereklyeként tiszteljük.

Első királyunk 1038. augusztus 15-én Székesfehérváron halt meg. Szentté avatását a pápa engedélyével 1083. augusztus 15-20 között Szent László lovagkirály rendelte el.

Melyek Szent István érdemei?

1001. év újév napján koronázták meg. Az eddigi fejedelem, a huszonéves ifjú ember életében ez sorsforduló, ettől kezdve ő Magyarország apostoli királya.

István a koronázáskor esküt tett az országnak és ehhez haláláig hű maradt. Fiának, Imre hercegnek írt Intelmeiben őt is erre buzdítja.

Apja Géza példáját követte és folytatta a megkezdett államalapítást.

Anyaföldet és ezzel kenyeret adtak az addig kalandozó, pogány magyaroknak. Azt a kenyeret adták, amely az oltárra került áldozat egy darabja.

Áldjuk ezt a jobb kezét, amely nem csak földet és kenyeret adott, hanem törvényeket alkotott és egyházat teremtett, de azt a kart is, amely 41 éves uralma alatt erősen tudta fogni a kardot s megteremtette az egységes Magyarországot.

Mi tordasiak, a településünknek kezdetől fogva részese vagyunk az 1100 éves szűkebb és tágabb otthonunk építésében, a hagyományok őrzésében.

Ebben segítségük és tiszteljük egymást.

Toman Ilona

A képviselő-testület jegyzőkönyvéből

A képviselő-testület júniusban két alkalommal ülésezett.

Június 26-án a közös tulajdonban lévő Vízműtelep koncesszióba adása lehetőségeinek megtárgyalása volt a fő napirend, ahol az érintett települések (Gyűrő-Kajászó és Tordas) képviselő-testületei vettek részt. A testületi ülés döntéséről a problémákról újságunk külön cikkben foglalkozik.

Június 27-én a képviselő-testület két fő intézményének, az iskolának és az óvodának vezetői megbízásáról döntött.

Az intézmények vezetői megbízása ez évben lejárt. A jogszabályi rendelkezések értelmében pályázatot kellett kiírni, amelynek bírálatára ezen ülésen került sor.

A testület sajnálattal állapította meg, hogy az általános iskola igazgatói állására sem belső, sem külső jelentkező nem pályázott.

Ennek figyelembe vételével a testület, az új pályázat kiírásáig (jövő év tavasza), megbízott igazgatót nevezett ki. Egy évre ismét Dr. Hamza Lászlónét, az eddigi igazgatót bízta meg az iskola vezetésével.

Az óvodavezetői pályázatra egy anyag érkezett be. A pályázó az óvoda eddigi vezetője, Cigány Zoltánné volt, aki a képviselő-testület teljes bizalmával, újabb öt évre kapott ki nevezést az óvoda vezetésére.

Mindkettőjüknek sok sikert kívánunk felelősség teljes munkájukhoz.

A képviselő-testület egyéb döntéseiről a hírek, információk, programok rovatban számolunk be.

HÍREK, INFORMÁCIÓK PROGRAMOK

Tanévnyitó ünnepély 1996. szeptember 1-jén (vasárnap) 17.30 órakor.

Mint ahogy azt a községben élők tapasztalták, 3 hónapon keresztül a falu több utcájában rendeztük a vízelvezető árkokat, amivel a község rendezettsége tovább nőtt. Természetesen mindezek mellett az egyik cél a jövedelemplótló támogatásban részesülők foglalkoztatása volt, ami alapján újabb két évre jogosulttá válnak a támogatásra.

A tíz fő három hónapon keresztül azon árokszakaszokat ásta, takarította ki, a hídatereszekkel együtt, amely az elmúlt években, a csapadékos időjárás alatt komoly környezeti problémákat okozott.

Ilyen probléma volt a falu központja, ahonnan évek óta nem folyik el a csapadékvíz, vagy a Sport utca, ahol az árok rendezetlensége miatt az úttest teljesen tönkre ment, a Dózsa Gy. utca, ahol maga az úttest volt a vízelvezető árok stb.

A munkát végzők alapján véve jó, helyenként tetszetős munkát végeztek.

Bízunk benne, hogy jövőre, újabb feladatok elvégzésére készen állnak majd.

Az elmúlt hónapban fény derült a Fővárosi Önkormányzat tordasi nagyberuházásának sorsára. Mint ismeretes Tordason a régi foci pályára helyén új szociális otthon építését tervezi a főváros. A tervezés már évek óta folyik, az épületre érvényes építési engedély van.

A Fővárosi Önkormányzat egyik bizottsága a terveket megvizsgálta és kisebb átalakításokkal, a szakmai szempontok jobb alkalmazásával kivitelezésre javasolta. A 200 férőhelyes otthon építése 1997-ben kezdődik, és 1999-ben lesz az átadása. Várható bekerülési költsége 1,5 milliárd Ft. Az új épület felépülte után a kastély épülete is sürgős rekonstrukcióra szorul, amely a főváros terveiben szerepel is.

A milecentenáriumi ünnepek sok idegent vonzanak a faluba. Szükséges a tiszta, rendezett községkép megőrzéséhez a közterület karbantartását elvégezni (árkok, parkok kaszálása, fák ágainak felnyesése, sövények nyesése). Kérünk mindenkit a szükséges és aktuális munkák elvégzésére.

A lakossági tüzelőolaj felhasználás kiadásaihoz kapcsolódó hozzájárulásáról az önkormányzat Szociális Bizottsága dönt.

Támogatásra jogosult az a háztartás, amelynél a lakóhelyként vagy tartózkodási helyként bejelentett lakásban, családi házban, épületben

– az egyedileg biztosított alapvető fűtési mód a háztartási tüzelőolaj,

– a fűtést tüzelőolajat használó központi hőellátás, vagy távhőszolgáltató cég biztosítja,

– vegyes fűtési mód esetén legalább egy lakószobát kizárólag háztartási tüzelőolajjal fűtenek.

Kérjük a kérelmeket szeptember 15-ig adják be a polgármesteri hivatalba, ahol bővebb felvilágosítással is szolgálnak.

A táborról szülői szemmel

Az iskolaévből a nyári nagy Szabadságba való átállást az idei évben is a kézműves tábor segítette elő.

A gyerekek a tábor felépítésétől kezdve együtt vettek részt a számukra nem megszokott munkában. A nagy lelkesedéssel végzett közös tevékenység adta meg az egy hét jó alaphangulatát. A gyerekek és a pedagógusok is másik oldalukról ismerhették meg egymást. A foglalkozások széles skálája biztosította, hogy a gyerekek mindig találtak maguknak érdekes elfoglaltságot. Több baráti társaság kovácsolódott össze, amely reméljük a későbbiekben is együtt marad, és így kevesebb lesz a nyáron unatkozó, ógyelgő gyerek. Szerencsésnek tartjuk a táborhely megválasztását. A falu közepén önálló életet tudott élni a tábor, a közlekedés veszélyeitől, a szélről védetten, a szabadban. Szervezői és segítők a tornaterem közelségét ki-

használva gondoskodtak az esős napokon a folyamatos programokról.

A Sportegyesület öltözője pedig az egyéb tábori szükségletek kielégítését tette lehetővé. Sok gyereket még a kora esti órákban is nehéz volt hazacsalogatni.

Négy gyerek azt is megszervezte magának, hogy folyamatos éjszakai szülői felügyelettel a jurta mellett sátorozzon. Ez óriási élmény volt részükre. Véleményünk szerint jövőre – nagyobb szülői támogatással – a tábor még több gyereknek adhatja meg ezt az élményt.

Köszönjük a tanárok maroknyi lelkes csapatának, foglalkozásvezetőknak, az ellátó személyzetnek, és minden támogatónak áldozatos munkáját.

Andorfy család

ÓVODAI HÍREK

Az 1995/96-os tanévben az óvodába 62 gyermek járt. Huszonegy gyermek megy első osztályba. Új beiratkozó 23. A felvételek elbírálásánál a következőket vesszük figyelembe.

Először a

- nagycsoportos korút,
- azt, ahol az édesanya is munkába áll,
- a középsős korút, ha az édesanya nem dolgozik akkor is biztosítjuk a félnapos ellátást (az évek tapasztalata azt bizonyítja, hogy két év kell a gyerekeknek az iskola kezdés előtt a jó kisközösség kialakulásához)

– és nagyon figyelembe vesszük a szociális körülményeket.

Kérjük a beíratottak szüleit, hogy augusztus 23-án jöjjenek be az óvodába, ügyeletet tartunk és akkor tisztázódnak igazán a dolgok, a gyermeket is hozzák magukkal, had nézzen körül, milyen is az óvoda.

Mi is kérjük a szülőket jöjjenek „SZÜRETI BÁL” megbeszélésre, amit a Művelődési Ház igazgató hirdet (nem csak a táncos párokat várjuk, hanem aki másban tud segíteni).

Köszönetet szeretnénk mondani mindenkinek az egész évben nyújtott segítségért. Maradandó ajándékokat készíthetünk agyagból egy anyuka segítségével.

Aki segített a játékvásárlásnál, kaptunk egy csodálatos kofa polcot. Évekig adtak virágot, hogy ünnepélyeink megihettebbek legyenek.

Volt aki az eladott anyatej árát adta nekünk.

Reméljük a jövőben is kapunk segítséget munkánkhoz.

Tanácsok nem csak szülőknek

A leendő elsős egyre erőteljesebben érdeklődik az iskolakezdés konkrét kérdései iránt. Milyen lesz az iskola, az osztály, a tanító néni? (a tanító néni már meglátogatta őket.)

A nagycsoportosok játékaik között egyre gyakoribb téma az iskolás játék. A hatévesek zöme egészséges érdeklődéssel várja az iskolát. A szülők ha fáradtak, idegesek, és leendő elsős csemetéjük éppen jól felbosszantotta őket nem kívánatos viselkedésével, ráripakodtak az óvodásra. Meglásd, az iskolában nem engedik meg, hogy ilyet csinálj, ott majd megtanítanak a rendre! Ezzel és hasonló intelmekkel a kívánt hatás ellenkezőjét érzük el. Amúgy sem jó otthagyni az óvoda biztonságát, a társakat, az óvónénit, a játékot, és elkezdni ismeretlen helyen valami mást.

Szerencse, hogy a hatévesek zöme várja a tanulást, szeretne megtanulni olvasni, írni, számolni, szeretne nagy lenni.

Az óvodák dolga az iskolai életre felkészíteni a gyerekeket.

Előnyben vannak azok, akik jól és helyesen beszélnek, pontosan fejezik ki magukat. Itt segíthet legtöbbit a szülői ház. Engedjük őket beszélni, és igyekezzünk figyelni is, hogy mit

mond. Az iskolában elkerülhetetlenek az utasítások (pl. ; Hagyjatok ki egy sort és írjatok három álló egyenest). Aki érti az utasításokat, azok behozhatatlan előnyben vannak társakkal szemben.

Az iskolára való készülődés nem lehet riasztó a gyermek számára. Vonjuk be a készülődésbe! Ez alkalom a beszélgetésre, az intim pillanatokra, a közös élményre. Vásárolják meg együtt a szükséges felszereléseket táskát, tolltartót, füzeteket. Közösen alakítsanak ki tanulóhelyet a leendő elsős számára. Legyen helye az iskolatáskának, füzetnek, tornaszáknak, vagyis az új felszerelésnek. Próbálgassák az utolsó hetekben a ki és becsomagolást.

Közösen borítsák be a füzeteket, könyveket. Sok félreértést kerülhetnek el, előzhetnek meg, amikor megismertetik a kicsit az új eszközökkel.

A nyarat fordítsák arra amire való; a közös élményszerzésre, pihenésre. Az ősz, az iskolakezdés, ha megfogadják tanácsainkat, nem szorongó, hanem várva várt esemény lesz.

Jó pihenést kívánunk mindenkinek. Óvoda kezdés szeptember 2-án.

*Cigány Zoltánné
óvónő*

ELŐTTED IS NYITVA ÁLL A KAPU

Ha felszabadult, boldog gyerekeket akarsz látni, ha hallani akarod csengő hangjukat, amikor népdalt énekelnek, ha látni akarod ügyes kezecskéjüket, amit szőnek, kalapálnak, hajlékot építenek ha meg akarod csodálni táncukat, ha kezembe akarod fogni maszatos kezüket, ha látni akarod hogyan sugárzik belőlük a szeretet, a barátság, akkor te is légy egyszer vendégünk a kézműves táborban.

Ha júniusban eljöttél volna, láthattad volna mindezt. Láthattad volna hogyan építi a jurtát felnőtt, gyerek. Hogyan szorgoskodik a sok szülő, polgármester és néhány képviselő.

Most te is gondolkodnál, hogyan lehet megköszönni azt, hogy mindenki egyet akart: örömet szerezni a gyerekeknek és éltetni az ősi hagyományokat.

S ha mindezért mégsem voltál jószívvel irántunk, gondolj arra, hogy a gyerekekért mégis megértte, és mi téged is szeretettel várunk, ha egyszer eljössz közénk és rád köszönünk: Isten hozott!

Dr. Hamza Lászlóné

TORDAS VII. SZENT ISTVÁN-NAPI VIDÁMSÁGOK 1996

ZENÉS ÉBRESZTŐ	9.00	zenés ébresztő, felvonulás és térzene a Vám- és Pénzügyőrség fúvószenekarának és a Budafoki Tácegyüttes majorett csoportjának közreműködésével, vezényel Vaszlík Kálmán
ÜNNEPI MŰSOR	10.15	ünnepi megnyitó, verset mond: Tomai Ildikó
	10.30	István a király rock opera, és más musical és rock opera részletek, előadják: Varga Miklós, Kovács Kriszta, Sasvári Sándor, Makrai Pál a Rock Színház társulatából
MINDENKINEK		
Humor	13.00	Ihos József humorista műsora
Gyerekek is	14.30	Horányi László színművész színes verses-zenés összeállítása
	15.30	Kratelli és Jozefin zenebohócok
Operett	16.30	Operett dallamok: Kovács Zsuzsa, Böröndi Tamás zenei kíséző: Ligeti Éva
Táncdal	17.30	LULU – Berkes Gabi énekesnő műsora
Nóta	18.00	Bojtor Imre, Urbán Katalin műsora, zenei kíséző: Budai Béla
Folklór	19.30	Tahuantiuyom perui együttes műsora
Egész napi show-man		Bogárdi Ernő

TÜZIJÁTÉK 21 ÓRAKOR BÁL

a tűzijáték után

Programjaink megtekintése és az azokon való részvétel ingyenes!
Szabaduljon ki otthonából, töltsse velünk e napot!
Garantált jó idő – zene – ételek, italok – jó szórakozási lehetőség.

AUGUSZTUS 20.

Jó szórakozást kíván: Tordas Község Önkormányzata és a programot támogató vállalkozók!

Millecentenárium

Augusztus 16-23.

SÉRÜLT FIATALOK ORSZÁGOS KÉPZŐ-MŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSA – vándorkiállítás, amelyet a Sérült Emberek Érdekvédelmi Egyesülete a honfoglalás évfordulójára írt ki. A pályázatokra érkezett rajz, festmény díjnyertes alkotásai.

A kiállítás helye: Művelődési Ház.

megtekinthető: ünnepnapokon 10-16 óráig
munkanapokon 8-16 óráig.

Megnyitó: 16-án 18 órakor.

Megnyitja: dr. Kiss Éva a Fővárosi Önkormányzat Szociálpolitikai Főosztályának vezetője
Fővédnöke: Göncz Árpádné a Köztársasági elnök úr felesége

Főbb helyi támogatói:

Györgyi ABC

Ress Mária és Kiss Károly virágkertészek

Polgármesteri Hivatal Tordas

Rendezők:

Sérült Emberek Érdekvédelmi Egyesülete

Kéznevelési Alapítvány

Művelődési Ház Tordas

Augusztus 19.

11 óra A tordasi Millecentenáriumi Emlékpark ünnepélyes avatása.

Ünnepi beszédet mond: dr. gróf Bethlen István a Páneurópa Unió Magyar Egyesületének Elnöke.

Közreműködik: Kátay Zoltán történelmi énekes és Kardos Andrea.

Délután a sportpályán az alábbi programok közül választhatnak az érdeklődők:

– 14 órakor A Vám- és Pénzügyőrség Járóralosztályának Kommandós Csoport bemutatója.

– 15 órától Sportversenyek, benne: női foci (Tordasi Satrafák csapatának mérkőzése)

Sportversenyek gyerekeknek

Íjászbemutató a Sárbogárdi Íjászkлуб közreműködésével

– 17 óra Tordas – Tárnok öregfiúk mérkőzés

– 20 órakor Bad Jeans zenekar koncertje

Augusztus 20.

VII. Szent István Napi Vidámságok – egész napos szórakoztató műsor a sportpályán.
(Részletes program ezen újság része.)

Augusztus 31.

Tordas Sportegyesület, Önkormányzat, támogatók és társadalmi munkások által megépített teniszpálya avatása.

Szeptember 7.

14 óra Tordasiak Baráti Köre I. találkozója.

Hagyományteremtés céljával megszervezésre kerülő találkozóra hívjuk mindazokat, akik Tordason születtek, vagy hosszú ideig itt éltek és emlékeztükben megőrizték falujukat, régi lakóhelyüket.

Ez a találkozó a falu lakossága nagy részének közreműködését is igényli, mivel rokonaik, ismerőseik biztosan felkeresik Önöket is. Kérjük fogadják őket szeretettel, mi pedig a következő programmal várjuk a vendégeket:

- **Köszöntőt mond:** Farkas János polgármester
- A tordasi Asszonykórus műsora
- Rövid falutörténeti áttekintés, fénykéпкиállítás
- „Tordas” című film levetítése

Szeptember 21.

Szüreti felvonulás és bál az óvodai munkaközösség szervezésében.

Szeptember 28.

FÁBRIKA-i BÚCSÚ.

A tordasi „Öreghegy” szőlő és földtulajdonosai, és a faluban élő nem földtulajdonosok egész napi, vidám együttléte a szabadban, az Öreghegyen.

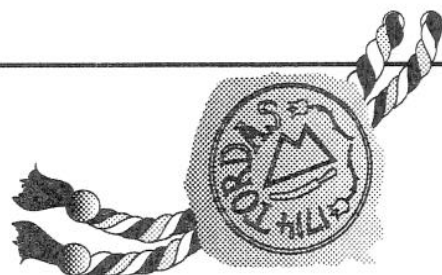
Október 5.

Tordasi kistermelők és kertészek őszi Terménybemutató-t tartanak a művelődési házban.

Október 6.

14 óra. A Vöröskereszt tordasi szervezete szervezésében kerül megrendezésre az **idősek napja**.

Tordas '96
millecentenárium

MŰVELŐDÉSI HÁZ HÍREI

A millicentenáriumi program bőséges munkát ad számunkra, de mindezek mellett a ház működése sem áll meg.

Továbbra is várjuk a régi, vagy újabb keletű fotóinkat, amelynek számítógépes tárolásával lehetőségünk lesz a jövőben élők részére biztosítani, hozzáférhetővé tenni a jelent és a múltat.

A **szüreti bál** megrendezése érdekében kérjük az óvodás szülőket, hogy augusztus 23-án 19 órára jöjjenek a művelődési házba a felvonulás és a báli szervezési feladatok megbeszélésére.

Augusztus 30 és szeptember 8. között Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás (OMÉK) lesz Gödöllőn az egyetem területén.

Jegyek kaphatók a művelődési házban. Amennyiben igény mutatkozik rá és összejön 45 fő, autóbust indítunk a kiállítás megtekintésére.

Jegyárak: 400 Ft nyugdíjasoknak, diákoknak 250 Ft.
Nyári szünet után szeptemberben indulnak klubjaink.

A **Nyugdíjas Klub** szeptemberben a hó első hétfőjén, októbertől minden hét hétfőjén tartja összejöveteleit. Szeretettel várnak új tagokat is.

Kismama klub minden hét csütörtökén tartja összejöveteleit. Ide is nagy szeretettel várjuk régi és új kismamákat, babáikkal együtt.

Ifjúsági Klub pénteki és szombati napokon várja tagjait.

Pénteken a mozi után 22 óráig, szombaton 17 órától 22 óráig.

Játszóház: szeptember 14-én, 28-án, október 12-én, 26-án minden alkalommal 14 órától.

Mozivetítés szeptember 6-tól újra indul. A belépőjegyek ára változatlanul 130 Ft. Ismét új és jó filmekkel várjuk a moziszerető közönséget.

*Bediné Németh Márta
igazgató*

Keresztény megújulás az ezerszázadik évfordulón

A Magyar Nemzeti Múzeum „őseinket felhozád”, millicentenáriumi kiállítása a honfoglalás lezáródását az alábbiakban összegzi:

„A kalandozó hadjáratoknak végetvető katonai kudarcok... félreérthetetlenül jelezték, hogy a magyarság megmaradásának és fejlődésének útja az európai környezethez való idomulás lehet. Ezt ismerte fel sorsformáló előrelátással Géza nagyfejedelem és fia, István, akik... megvetették az európai típusú keresztény Magyarország alapjait.”

Mint már annyiszor ismételt, az utóbbi fél évszázad összezavarta a nép tudatát. Háború és béke, elnyomatások és megszabadulások, vallásosság és elidegenedés változtak követhetetlen összevisszaságban. – Legutóbb, néhány éve, örömminkben azt hittük, a demokrácia mindent megold és egy csapásra talpra állunk.

Nem így lett. Megint megbolydult az értékrendünk, szükségünkben vagy lehetőségeinkben anyagiásabbak lettünk; most alig szakítunk időt magunkra, családunkra, pihenésünkre és a magunk-környezetünk lelki egyensúlyának építésére.

„Szánd meg Isten a magyart, kit vészek hányának” – folytathatnánk a költővel. De tudjuk a régi bölcs népi mondást is: „Segíts magadon, és Isten is megsegít!”

Az ezerszázadik évfordulóra szóló helyi felhívásom: gondoljon Tordas népe arra is, hogy helyreállítja megrongálódott kereszténységét! – Ebben találta meg biztonságát a honfoglaló magyarság – a vele élő nemzetiségek-

kel együtt – és ez is segítette a felemelkedésben mindig, amikor a történelem vihara megtépázta. Ismerjük föl, hogy most is ez a helyes út!

Sokakban nagyon leépült a hit, a vallásgyakorlat. Tegyük meg az első lépést: Segíts magadon, akkor és úgy segít meg Isten is!

Biztos vagyok benne, hogy bármely testvéregyházban lelkésztársaimmal együtt, készséggel állunk rendelkezésre ahhoz, hogy segítségükre legyünk a megújulásban. – Régi sérelmek, meg nem értések, közönyök romjait eltakarítva, tudja-merje megtenni mindenki az első lépést – a továbbiakban segítünk!

A gyakorlatban: mindenki nézzen körül a háza táján és közvetlen környezetében, gondoljon bele: mi maradt hosszú ideje megoldatlan? (Tologatott s mindaddig elmaradt keresztelések, bemutatók, elsőáldozások, bér-málások és konfirmációk, rendezetlen családi viszonyok?) – Elsősorban a saját lelki állapotára gondoljon mindenki és csak azután a másikéra! Induljon meg, tegye meg az első lépést – a többit helyezze bizalommal lelkésze gondjába, aki várja, és akinek ez a hivatása, szakfeladata.

Közeledik az új tanév, adjuk meg a lehetőséget fiataljainknak, hogy a hitoktatásban megismerkedhessenek a keresztény tanításokkal és hagyományokkal. Javunkra fog válni és dolgos erkölcsös jövő nemzedék lakhatja-élheti majd községünket!

*Teszár Tibor
diakónus*

HÁBORÚS NAPLÓMBÓL

14.

Jégaknák, újabb vállalkozás, édesapám váratlan halála

Olyan német téli műszaki anyag is érkezett Kossevatkára, – részünkre, amilyennel még nem találkoztunk: jégaknák.

Nagyon gondosan csomagolt ládákban tíz-tíz – tejes üvegekhez hasonló rózsaszín kocsonyás anyaggal töltött üvegek. Tetejük zárt, de valami gyújtóféle látszik bennük. Minden tizedik üvegből – egyben elektromos gyújtószerkezet. Ezeket az üvegeket kellett a Don jege alá süllyeszteni – egymástól pár méter távolságra. A gyújtóval felszerelt üveg anyaga robbantotta volna az egész mezőt a jég alatt. Persze, a gyújtóvezetéket a mi állásainkból kellett volna működésbe hozni szükség esetén, ill. esetleg harcocsitámadás alkalmával. Az üvegeken felírás: DONALIT.

Feladatunk az volt, hogy ezeket az üvegeket – több mezőben – a jégbe fúrt léken engedjük a jég alá.

Feltételes módban írom, – ugyanis alkalmazásukra nem került sor, csak a telepítésükre.

A készletekhez – német alapossággal – mindent elkészítettek, külön ládába csomagolva a szükséges elektromos vezetékeket is, mint azt a használati leírás jelezte.

A feladatnak azt a részét, mely a telepítést jelentette – végrehajtottuk. Több mezőt is telepítettünk nem kis fáradsággal és veszéllyel, csak a vezetékek sürgetésünk ellenére nem érkeztek meg. A jég karácsony előttre ugyancsak megvastagodott, nem volt könnyű léket nyitni rajta és nem is lehetett nesztelenül végezni. Sok éjszakánk ment rá véleményem szerint igen hatékony mód lett volna egy-egy nagyobb támadás akadályozására.

A Donalit mezők lerakása szakaszom részére – szinte minden éjjel egy-egy vállalkozással ért fel. A zajra egy-egy géppuska tüze volt a válasz, de a szovjetek – úgy tűnt – nem sejtették ezt a munkát, mert tüzük mindig a magasabb részekben lévő állásainkra irányult. Fejünk felett süvítettek el a lövedékek, azt hitték a zaj onnan származik.

A Donalit-tal töltött üvegeket pedig a Don vize talán most is görgeti valahol.

Egy újabb téli vállalkozást is terveztek még az arcvonalunk másik részén. Ismét több kisebb csoport, mint előzőleg történt. Kézigránát, bekecs és hőköpenyen kívül a szokásos robbantó töltetek. Az én csoportom itt nyolc főből állt, benne Balázs őrmester, Herceg Jóska a legényem és én képviseltük a rob-

bantókat. Elég sokára értük el a futóárkot, amibe gondolkodás nélkül csúsztunk le. A gyalogosok mind az öten balra indultak, mi hárman jobbra. Elől Balázs, utána én és végül Herceg Jóska. Kézigránátot szorongattunk a kezünkben (Csízfürdői rohamutász kiképzés közben ez bizonyult legmegfelelőbbnek, ilyen alkalmakkor.)

Még sehonnan sem hallottunk fegyverzajt, noha a többi csoportnak is el kellett volna érnie a futóárkot. A futóárok szabályszerű, kanyargós, törésekkel. Sehol senki, semmi. Azt viszont érezni lehetett, hogy használják, a hó keményre volt taposva.

Óvatosan haladtunk, közben helyet cseréltünk: én elől, Balázs utánam. Feri egy törésnél megérintette a vállamat, de ugyanabban a pillanatban ki is dobta gránátját. Pillanatra lehúzódtunk, – a gránát a törés mögötti figyelőt találta, amint ránk akart lőni. Ismét előre! Még jobban figyeltem. Ugyanekkor már megindult a csatározás a szomszéd csoportoknál is. Több robbanás hallatszott. Mi a pillanatnyi előnyt kihasználva – még előre rohantunk pár lépést, ahol egy kis bunkert találtunk, nyitott ajtóval.

Benne bűdös mécses pislákol, meleg föld, és emberszag, de ember sehol. Bizonyára a zajra futottak ki távolabbi árok-részbe, de nem lehetek messze. A bunkerből egy tartalék golyószóró csövet hoztunk ki majd az egészet berobbantottuk és utána gyorsan vissza! Sikeres volt a vállalkozás, mivel itt is csak pár sebesülés történt, de mindenki visszatért. Foglyot innen sem tudtunk hozni.

Közben elérkezett a karácsony. Híre járt, – nem csak kőszá hírként, hogy a „haza” gondoskodik a fronton küzdő katonáiról. Hivatalosan is közölték, hogy a vöröskereszt útba indította a karácsonyi csomagokat, de a nagy hó miatt késtek a szállítmányok.

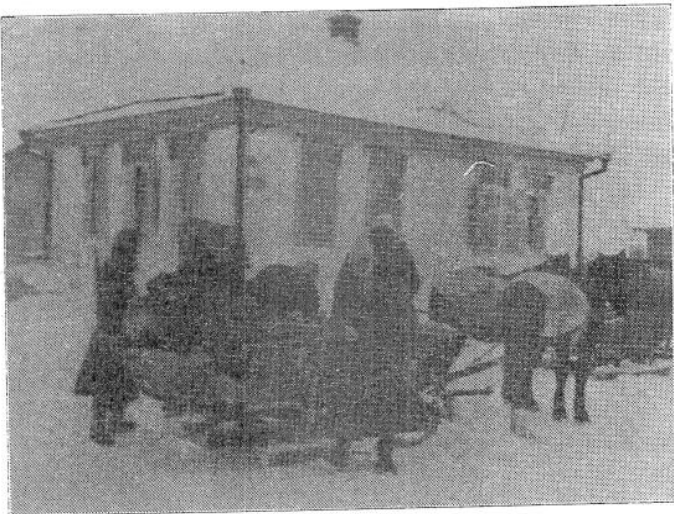
Az utakat valóban nagy hó borította. A hadosztályparancsnokságot Sagunyban még szánnal megjárni is sok időbe telt. Igaz, más járművünk nem is volt. Onnan kaptuk az ételmezt, lőszert, és egyéb utánpótlást. Jó, hogy az utak vonala ki van tűzve karókkal és működik a tábori telefon.

Egy sajnálatos szerencsétlenségről is hír érkezett. Tőlünk északra, egyik zászlóaljhoz érkezett robbanóanyagot a szabadban tárolták nagy mennyiségben. Hogy, hogyan, az egész rakomány felrobbant, a szomszédos házakat elsöpörte a robbanás ereje és még pár katonát is. Bizonyára az ügyetlenség és a képzés hiánya okozta a katasztrófát.

A „csalhatatlan” értesülések arról, hogy újév után már biztosan kivonják az eddig bevetésben álló csapatokat és felváltják – pótolják a karácsony melegét.

Január negyedikén a zászlóaljnál tartott eligazítás után a zászlóalj segédtitstje: Szerencsi Elemér – szólt, hogy én még maradjak ott.

Ott maradt Bankó Dániel zlj. parancsnok is. Szerencsi egy táviratot adott át, mely édesanyámtól érkezett, azzal a szomorú hírral, hogy édesapám hirtelen meghalt. Bankó és Szerencsi ismerték a távirat tartalmát, részvétüket fejezték ki és elérzékenyülésem azzal próbálták enyhíteni, hogy megígérték –

(Folytatás a 8. oldalon)

(Folytatás a 7. oldalról)

igyekezni fognak helyet biztosítani valamelyik közeli szabadságos vonatra.

A szabadság gondolatával szakaszomnál nem is foglalkoztunk, amikor arról egyáltalán szó esett, a szakasz mindig kivételt képezett, mivel az állandó és szinte befejezhetetlen munkák miatt egyetlen embert sem lehetett nélkülözni. Itt sohasem jöttünk tekintetbe az amúgy is gyér szabadságolási lehetőség tekintetében. Csapatoknak számítottak a határban lévő utánpótlást végző csapatrészek is.

A szabadságra menőket már előre egy hónapra kijelölték az alakulatoknál. Ez nagyon tervszerűen ment. Nekem akár egy hónapig is várnom kellett volna, – a következő havi összeállításig.

Az egész hadseregből igazán kevés katonát vihetett haza a szabadságos vonat, ami páros napokon haza, páratlanokon vissza szállította a szabadságosokat. Talán egy év is eltelt volna, mire mindenkire sor kerül. Eddig nem vágytam jobban haza mint a többiek, valahogy beletörődtem, hogy talán sohasem kerül rám a sor. Most viszont minden gondolatom a hazautazás körül forgott.

Január 10-én értesítést kaptam a zászlóaljtól, hogy 11-én hajnalban legyek Sagunyban, a szállásmesternél – ott már tudnak rólam. Itt segített a segédtsízt, aki kikutatta, hogy az előre beosztottak közül valaki nem utazik, annak a helyére osztottak be a januári kvótába. Ez a körülmény nagy szerencsét jelentett számomra, utazhattam.

Nagyon hideg hajnalban indultam. A legényemmel együtt egy kis szánon, jól felöltözve, sőt egy talált orosz bundát is vittem magammal, és fényképező gépemet.

A szállásmester házikója előtt gyülekeztek azok, akiknek ezzel a csoporttal kellett indulniuk. Az egész zászlóaljból mindössze hárman voltunk és a három legény. Azokon a kis szánokon indultunk kettesével, melyek a hátrább lévő felvételező helyekre indultak élelemért, lőszerért és a Vörös-kereszt karácsonyi ajándékáért. A lovak vastagon betakarva pokrócokkal, a hajtó katonák szintén alaposan bebugyolálva. Ők már tudták milyen hidegek vannak hajnalonként, azért öltöztették fel magukat és a lovakat is. A szállásmester 25 fokot mondott.

Így indultunk a kb. 300 km-re fekvő Walykibe a szabadságos vonathoz.

MI FOLYIK A CSAPBÓL?

A környező községek vezetése az elmúlt időszakban több alkalommal foglalkozott a községi vízműveket üzemeltető Fejérvíz Rt.-ből való kiválással.

Tették ezt azért, mert voltak olyan ajánlatok, amelyek olcsóbb vízdíjat ígértek számukra.

Három község – Tordas, Gyúró és Kajászó – esetében mindhárom települést érintő közös döntést kellett hoznunk, mert az e falvak ellátását biztosító kutak Kajászón vannak. Valamint a vízmű több építménye és berendezése közös és műszakilag sem volna célszerű ezek teljes körű szétválasztása, valamint ez jelen gazdasági helyzetben egyik község számára sem időszerű.

Mérlegelniük kellett azt, hogy mik azok a költségek, amelyek a Vízmű üzemeltetőjétől függetlenül minden pohár vízben megjelennek. A teljesség igénye nélkül ilyenek például:

1. *Energiaköltségek.* A vizet mélykútból viszonylag nagy magasságba, elektromos szivattyúk szállítják.

2. *Munkabérek és azok közterhei.* Ez az elfogyasztott vízhez viszonyítva kis falvakban jelentős. Ugyanakkor az üzembiztonság megkívánja a szakemberek általi üzemeltetést.

3. *Amortizáció.* Magyarul a berendezés kopására is gondolni kell.

4. *Vízmérőórák cseréje.* Jogszabály szerint csak az időszakonként hitelesített vízmérőóra adataival lehet számlázni.

5. *Üzemi vízcserék.* Ide sorolandó a különféle fertőtlenítések, tisztító szűrések (ha kell) során elengedett vízmennyiség, aminek a kitermelési költségei ugyanúgy jelentkeznek.

6. *Üzemzavarok költségei.* Ezek is kisebb-nagyobb valószínűséggel, de mindig jelentkeznek. Például egy csőrepedés esetén elfolyó víz is teljes költséggel kerül kitermelésre.

7. *Ügyviteli költségei.* Ide értendők a számlázás és annak postaköltségei, továbbá a vízmű üzemeltetőjének egyéb ügyviteli költségei például telefondíjak.

Ez a felsorolás a teljesség igénye nélkül készült, mindössze sorakoztatni kívánta azon költségek legfontosabbjait, amelyek belefolyanak minden pohár vízbe.

A leírtakat mérlegelve az érintett községek vezetése arra a megállapításra jutott, hogy az egyéb ajánlatok a vízmű üzemeltetésére nem elég megalapozottak ahhoz, hogy azokkal érdemben foglalkozni lehessen. Tudni kell, hogy a Fejérvíz Rt. a megyében több mint hatvan település vízellátását biztosítja megfelelően. Az egyéb ajánlatok tartalmi része pedig – és ezt szó szerint kell érteni – mindössze néhány tíz fillér megtakarítást ígerte (ígerte, de nem garantálta) lakónként és naponta. Ez pedig igen csekély összeg ahhoz, hogy a megfelelően dolgozó üzemeltetőnknek felmondjunk, és újabb költségek árán pályázatot hirdessünk.

Fentiek megvitatása mindhárom község otthoni előkészítése után Tordas, Gyúró és Kajászó község együttes ülésén történt Gyúró községben. Az együttes ülést megelőzően és követően a testületek önállóan döntöttek. Mindhárom falu vezetése úgy látja, hogy a vízmű üzemelése során nem jelentkeztek olyan problémák, amelyek a Fejérvíz Rt.-ből való kiválást indokolják; miért is ez a kérdés lekerül a napirendről.

Pongó Béla

ÉRDEKESSÉGEK

Válogatás Attila, hun király gondolataiból

BÁTORSÁG

A harcosnak korán meg kell tanulnia, hogy a nehézségek legyőzésével olyan tapasztalatokra tesz szert, amelynek a hatása egész életét végigkíséri.

*

Az a harcos lesz sikeres, aki legyőzi a balszerencsét és úrrá lesz a hibákon.

*

A harcos mindent elérhet, aminek hajlandó megfizetni az árát. A legmagasabb rangúak között már egyre kevesebb a versengés.

Az élet értékéről

Az életnek értékét csak a szolgálat adhat, amellyel az ember ügye felé fordulunk. Ez kissé szigorúan és általánosan hangzik, de ez az egyetlen igazság, melyet minden következménnyel megismertem. Senki nem ülhet a virágos réten, mint Ferdinánd, a bika, s nem szagolhatja büntetlenül a szép virágokat. Ember vagy, tehát ember módra és az emberek között kell élned.

Ember módra élsz, ha igazságosan élsz. Ha minden cselekedeted és szavad alján a szándék van: nem ártani az embereknek. Ha megkísérled – feltűnés és hiú szerep nélkül – segíteni az embereknek. Néha csak azzal, hogy nem mondd tovább, amit mások hazudnak. Néha csak

azzal, hogy nem mondasz igent, mikor mindenki kiabál: „Igen, igen!” Egy életen át, következetesen, nem beleegyezni abba, ami az emberek hazugsága, nagyobb hősiesség, mint alkalmilag hangosan és mellveregetve tiltakozni ellene.

A halálos ágyon csak akkor pihensz nyugodtan, ha mindennap, minden öntudatoddal, az igazságot szolgálod. Néha nagyon egyszerű és kicsinyes az igazság.

De te ne válogass.

Idézet Márai Sándor Füves könyv című kötetéből

Háztartási tanácsok

Ma már legtöbb háztartásban hűtőszekrény, fagyasztóláda szolgál az ételek, élelmiszerek eltartására. E gépek által megnőtt a tárolási idő, de nem a végtelenségig. A hűtőgépek higiéniaja nem elhanyagolható, az ételek könnyen átveszik egymás szagát és élvezhetetlenné válnak.

Ezért fontos a tárolás módja. Minden élelmiszert takarjunk be! Soha ne tegyünk meleg ételt a hűtőszekrénybe! A zsírpapír, vagy zárható doboz célszerűbb, mint a fólia.

Friss élelmiszernél ügyeljünk a tárolási idő betartására: nyers húst 2 napig, sonkát 5 napig, gyümölcsöt, zöldséget 2-3 napig, tojást, vaját, sajtot 2-3 hétig, margarint 2, élesztőt 1 hónapig tárolhatunk károsodás nélkül.

A hűtőszekrényt rendszeresen olvasszuk le, legkésőbb akkor, amikor a fagyasztószekrényben 5 milliméteres a jégréteg.

Istentiszteleti rend a katolikus templomban

Szeptember 1-jétől vasárnaponként délelőtt 1/2 11-kor szentmise v. igeliturgia, este 7-kor (télen korábban) esti istentisztelet.

Egyéb programok meghirdetése a vasárnapi istentiszteletek alkalmával.

Istentiszteletek előtt és után lehetőség van rövid megbeszélésre az esperessel vagy a diakónussal, illetve egyéb lelkipásztori szolgálatok és hosszabb megbeszélések időpontjának egyeztetésére.

Köszönet

Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani **Kovács Nándor Úrnak**, a nyár folyamán a Szociális Otthon részére térítésmentesen (ajándékba) átadott sok finom őszi és kajszi barackért.

Ezzel is segített abban, hogy az Otthon lakói még több friss gyümölcsökhöz, ezáltal még több vitaminhoz jussanak.

Köszönettel:

az Otthon lakói
és dolgozói

Sporthírek

Tordas Sportegyesület labdarúgóinak ősz sorsolása

Megyei II. osztály KORONA csoport

augusztus 18.	16.30	Pusztavám – Tordas
augusztus 25.	16.30	Tordas – Vál
szeptember 1.	15.30	Alcsut – Tordas
szeptember 8.	15.30	Tordas – Pázmánd
szeptember 15.	15.30	Söréd – Tordas
szeptember 22.	15.00	Tordas – Magyaralmás
szeptember 29.	15.00	Felcsút – Tordas
október 6.	14.00	Tordas – Bodajk
október 13.	14.00	Vétesacska – Tordas
október 20.	13.30	Tordas – Iszkaszentgyörgy
október 23.	13.30	Kápolnásnyék – Tordas
október 27.	13.30	Tordas – Pátka
november 3.	13.00	Dinntés – Tordas
november 10.	13.00	Zámoly – Tordas
november 17.	13.00	Tordas – Lovasberény

Ifjúsági mérkőzés sorsolása megegyezik a felnőtt csapatokéval.

Rendőrségi felhívás!

Tájékoztatjuk a tisztelt gépjármű-tulajdonosokat, hogy 1996. január 1-jétől a közúti forgalomban csak új típusú rendszám táblával ellátott gépjárművekkel lehet közlekedni.

Felhívjuk a gépjármű-tulajdonosok figyelmét, hogy a használatukban lévő régi típusú rendszám táblával ellátott gépjárművek átrendszámozásáról, vagy a használaton kívüli, roncs gépjárművek forgalomból történő kivonásáról gondoskodjanak.

A kivonás illetékmentesen történik a lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányság igazgatásrendészeti osztályán, a forgalmi engedély és a rendszám egyidejű leadásával.

Az elveszett, vagy megsemmisült forgalmi engedély vagy rendszám a kivonásnak nem akadályozza.

Fenti ügyben felvilágosítást adunk a 355-003/44-es, 460-007/16-os telefonon.

HIRDETÉSEK

Értesítem a lakosságot, hogy az **Európa Gan Biztosító Rt.** körzeti képviselője minden páros héten szerdán 14-16 óráig rendelkezésünkre áll.

Helye: Polgármesteri Hivatal Tordas. Szolgáltatásaink ismertetésével, kötvény-tulajdonosaink ügyintézésével, valamint ajánlat felvétellel:

- lakásbiztosítás
- vagyontulajdonosítás
- hitelfedezet biztosítás
- kockázati biztosítás
- testületi balesetbiztosítás
- moduláris balesetbiztosítás
- életbiztosítás
- nyugdíjbiztosítás

Venczákne Szabó Márta
2477 Vereb, Kossuth u. 36.
Tel.: (22) 464-574

Hűtő és klímagépszerelő kapacitásom felajánlom a község lakóinak.

Sipos József szerelő,

2462 Martonvásár, Radnóti Miklós u. 14. Tel.: (22) 461-047

Előkészület alatt a **TORDASI VÁLLALKOZÓK TÉR-
KÉPÉNEK** magánkiadása.

Az 5000 példányban megjelenő térkép szép és hasznos ajándék a faluról és egyben reklámanyag is. Számítalan általános információt tartalmaz a községről, a közintézményekről, a nevezetességeinkről.

Jelöli – természetesen csak azokat, akik ezt kérik – a vállalkozók lakását, műhelyét, üzletét és reklámozza a tevékenységének, szolgáltatásának körét.

A készülő térképről részletes felvilágosítást adunk, vagy az érdeklődő vállalkozókat személyesen is felkeressük.

Toman József Tordas, Hangya sor 13. Tel.: (22) 467-570

Köszönetnyilvánítás

Ezúton mondunk köszönetet, mindazoknak akik,
férjemet, édesapámat, nagyapámat, testvéreimet
KISS JÁNOST
utolsó útjára elkísérték, mély gyászunkban
velünk osztoztak.

Gyászoló család

Tordasi Kishíró — Független kéthavilap

Kiadja: Tordas Község Önkormányzata
Szerkeszti: a szerkesztő bizottság

Tagjai: Márki Ferenc, Dr. Hamza Lászlóné
Számítógépes kiadványszerkesztés

MÁTRIX Kft. Székesfehérvár, Zichy liget 10.
Tel.: (22) 329-888

Megjelenik kéthavonta, 600 pld-ban.

Készült: Duna-Print Kft.,

Dunafüvés, Gutenberg köz 2. F. v.: Farkas István